

Att belysa faktorer som skapar en trygg AV-fistelpunktion.

Bakgrund

Patienter som har hemodialys dialyseras tre till fyra gånger per vecka och därmed utförs sex till åtta arteriovenösa- (AV) fistelpunktioner per vecka. Upprepade och misslyckade punktioner kan leda till aneurysm, hematom och infektioner. Det kan i värsta fall leda till att AV-fisteln slutar fungera. Misslyckade punktioner kan skapa oro och vara smärtsamma för patienten (1-3).

Syfte

Att belysa faktorer som skapar en trygg AV-fistelpunktion.

Metod

På ett sjukhus i sydvästra Sverige tillfrågades sju personer om att delta i en intervjustudie med semistrukturerade frågor. Samtliga lämnade samtycke till att delta efter skriftlig och muntlig information. Den inledande frågan var: -Vad gör att du känner dig trygg i samband med AV-fistelpunktion?

Studiens genomförande godkändes av områdeschefen samt avdelningschefen.

Resultat

Informanterna var mellan 52 och 79 år, tre män och fyra kvinnor. De hade haft dialysbehandling från fyra månader till åtta år. Från intervjuerna framkom det oväntade svar: smärta var inte i fokus vid ompunktion utan hematom och förlängd vistelse på dialysen var det som skapade oro. Vid punktion med buttonholeteknik var det inte lika viktigt med ett begränsat antal sjuksköterskor då det redan finns utvecklade kanaler(2,3)

En stressad sjuksköterska eller stressig miljö påverkade inte tryggheten vid punktion.

Att en erfaren sjuksköterska ska vara närvarande när en mindre erfaren sjuksköterska ska punktera skapade också trygghet, enligt informanterna. Det framkom även att bedövningsplåster ingav trygghet.

Det viktigaste som framkom från informanterna var att *kontinuitet, planering* och *plats* är faktorer som skapar en trygg AV-fistelpunktion

Kontinuitet - innebär ett begränsat antal sjuksköterskor som har kunskap om patientens AV-fistel, dess djup och i vilken riktning AV-fisteln ligger. Färre komplikationer kan uppstå och därmed inge en minskad oro för patienten inför punktionen.

Planering - att i samråd med patienten informera om vilken sjuksköterska som kommer att punktera vid nästa dialystillfälle skapar en lugn och trygg punktion.

Plats - ett på förhand bestämt behandlingsrum och plats att komma till vid varje dialysbehandling bidra till en ökad trygghetskänsla i samband med punktion.

Slutsats

En god kommunikation tillsammans med patienten gällande kontinuitet, planering och plats skapar trygghet vid AV-fistelpunktion.